

СЛАВЯНИЗЪМЪ

№ 1973

ГОДИНА IV.

Русчукъ 13 Октомврий 1882.

БРОЙ 28

Излиза два пъти въ седмицата всърка:
Срѣда и Събота.

Цѣна:
За година . . . 5 ср. рубли пони.
За шестъ месеци 3 ср. рубли „

Сичко, което се отнася до вѣстника, надписва се направо до

Т. Х. Станчевъ въ Русчукъ.

Неплатени писма не се приематъ.
Ръкописи назадъ не връщатъ.

За Обявления се заплаща:

За всеки редъ при пръвѣ ижтъ 20 стот.
За „ „ „ вторий ижтъ 10 „

Руссе 12 Октомвр. 1882.

Въ миналия брой на вѣстника си, извѣстихме на читателитѣ си, че на 8-ий того, имахме честта, да се представимъ лично прѣдъ Н. Пр. Г-на Соболева Министра на Вѣтрѣшнитѣ Дѣла. Любезния приемъ който ни показа Н. Пр. Г-нъ Министъръ, както и разговора, когото имахме, ни насърчава да го съобщимъ и на своитѣ читатели.

Първата дума, която чухме отъ Г-на Министра бѣше, за слуха, който на послѣднѣо врѣме са разнесе, че ужъ въ България щѣли да се назначатъ окръжни управители и началници Русси; този слухъ билъ съвършено безосновенъ и Н. Пр. Г-нъ Соболевъ, не е ималъ подобно нѣщо на умъ, нито се предполагало да се назначаватъ управители и началници русси. Относително за съществуващитѣ партии въ насъ, особено за личнитѣ нападения по журналистиката, Г-нъ Соболевъ искаше голѣмо съжаление затова, като възрази, че Българетѣ иматъ по-висока задача за Тракия и Македония и че малко по-благоразумно, по-умѣрено ако се дѣйствуваше, можеше да се извърши и постигне нѣщо по-вѣче.

За своеволната и др. непристойни постѣпки на окръж. управители и околийски началници, Н. Пр. Г-нъ Министъръ е на мнѣние, да земе строги мѣрки, тъй щото да изчезнатъ подобни оплаквания за напредъ.

Отвори са разговоръ въобщо за вѣстницитѣ, особено за „Свѣтлина“ за нейното строго съдържание, Г-нъ Министъръ не е на мнѣние и не иска да спира издаването и, като прибави че единъ безпристрастенъ вѣстникъ въ насъ може да съществува и „Свѣтлина“ ако се спре, мнозина ще кажатъ, че тя се спира по причина на предстоящитѣ избори. Нъ нейното съдържание, по видимому доста очудва, Г-на Министра.

Въобщо въ сжжденията на Н. Пр. Г-на Соболева върху положението на нашитѣ работи, не само като Министъръ, но и като русинъ, ние забелѣзахме едно отлично безпристрастие, едно справѣливо оцѣнение. Той на сичко гледа съ съжаление, въ неговитѣ изражения, не са съгледва никакво партизанство, на противъ твърдѣ откровенно глѣда и на единитѣ и на другитѣ. Въ краткото врѣме, което премина въ насъ Г-нъ Министъръ се запозналъ доста добрѣ съ качества, както и съ дѣлата на мнозина чиновници, които днесъ управляватъ, а това трѣбва да ни въсели немалко, защото сички желаемъ, да сж извѣстни дѣлата на ония, които считатъ себѣ си, за най-голѣми патриоти, които станахъ причина да се създаде днешното положение на работитѣ въ насъ. Нека си мечтажатъ нашитѣ превратаджии, че тѣхнитѣ дѣла сж потаени и неизвѣстни комуто се слѣдва.

Въ заключение, можемъ да кажемъ, че Н. Пр. Г-нъ Соболевъ, като министъръ президентъ, искрено желае да

се помириятъ работитѣ въ насъ, за да може по-спокойно да се уреди старната, но вижда са, че това твърдѣ трудно ще са постигне, до гдѣто съществуватъ партиитѣ въ насъ.

Въ Н. Пр. Г-на Соболева, ние забелѣзахме една жива енергия за работа и сърдечно желание, да се уреди отечеството ни, но да ли ще са сполучи желанието и до колко ще има успѣхъ, това зависи отъ самитѣ насъ.

„Свѣтлина“ въ сѣкий брой излага своитѣ мисли, като какъ трѣбва да постѣпнатъ избирателитѣ, когато се повикатъ да избиратъ депутати за бити умуцето Народно (?) Събрание. Въ послѣдния си брой 20, тя въ края на воднята си статия, ето какъ мисли че трѣбва да се постѣпи по належащитѣ избори.

„Най-напредъ първоначалнитѣ избиратели сж длѣжни, преди всичко, безъ да се плашатъ отъ нищо и отъ никого, да протестираатъ въ името на конституцията и на княжеският манифестъ отъ 1-й юлий 1881 г. противъ станжлото нарушение на народното избирателно право, па тогисъ да се оттеглятъ мирно и спокойно безъ да избиратъ.

Но може да се случи на нѣкои мѣста щото, по една или по друга причина, да се избератъ и испратятъ гласни въ главнитѣ градъ на околията за да избиратъ тамъ депутатицъ; въ такъвъ случай, гласнитѣ да бждатъ задѣлжени, преди всичко, да протестираатъ и тѣ отъ своя страна, противъ помянжтото нарушение, устно или писмено, па да идатъ всекий единъ у своя си, безъ да се грижатъ че нѣкои отъ другаритѣ имъ, по разногласие или по друга нѣкоя причина, останатъ да избиратъ депутатъ. Ние казахме по горѣ че, по който начинъ и да е, едно събрание не народно, а правителствено ще има. Главното е, народътъ да покаже по всекий начинъ че между него и това правителствено представителство нѣма и не може да има нищо общо.

Най-послѣ, ние изказваме и слѣдующето още мнѣние: въ случай че нѣкадѣ, по нѣкои мнѣния или условия, се избере нѣкой депутатъ, въ чиито гърди тупа българско сърдце, той да е готовъ, щомъ стѣни въ оградата на това правителствено събрание, да стане и да протестира, па да се оттегли. Както виждатъ читателитѣ, предлаганнитѣ средства, не стѣсняватъ свободната дѣятелност на никого. Нека народътъ постѣпи на всекадѣ споредъ мѣстнитѣ условия, но нека, по единъ или по другъ начинъ не пропуше случая да си искаже мнѣнието.

Стане що стане, по по този начинъ ще покажемъ ние че заслужаваме да се наречемъ народъ достоенъ за самостоятелност и за самоуправление. Мжчно се придобиватъ свободата и народнитѣ правдини, но горко на онѣзи, които нѣ-

матъ доблестта, ни малакъ гласъ да издадатъ, за да покажатъ че тѣ чувствуватъ когато имъ ги отниматъ!

Дълго време е робувалъ и охкалъ нашятъ народъ. Но въ настоящата минута ще се намѣрятъ български синове за да покажатъ по най-законенъ начинъ че Българскиятъ народъ не е до тамъ безчувственъ, както си го въобразяватъ нѣкои властолюбци и свободоубийци!

Тая мѣрка, ако ѣхъ взематъ либералитѣ и тѣхнитѣ единомисленници, навѣрно ще развѣсели консерваторитѣ особено тѣхнитѣ водители, защото ще останатъ сами избиратели и бизъ бие, ще си избержтъ свои хора, безъ да се божатъ че ще има поне единъ депутатъ либералъ, който да имъ мѣти водата въ камарата. Но да предположимъ, че взематъ либералитѣ участие въ изборитѣ и се избержтъ поне 20 депутати либерали, които въ самата камара да протестираатъ противъ извършеното и се оттеглятъ и това мислимъ ще бѣде отъ голѣма важностъ. Но каквото и да се прави, както и да се постѣпи, нѣма кой да слуша.

ВЪРХУ ПРАВОТО

Отношението на правото къмъ волята на челоука

Законитѣ на правото съществено се отличаватъ отъ законитѣ на физическата природа; послѣднитѣ се създаватъ отъ самата природа а заключаватъ се въ нея самата, дѣйствуватъ неизменно и съставятъ несвободенъ рѣдъ; частитѣ на физическитѣ организми служатъ безсвѣдливо и неуклонно къмъ изпълнението общий планъ. Законитѣ на правото се изработватъ, измѣняватъ се наедно съ измѣнението на людскитѣ отношения и господствуватъ надъ челоуцитѣ, въ предположение у тѣхъ способността на съзнанието и въ извѣтна степенъ на управата своитѣ работи, или инакъ свободата на волята си.

Въпроса за основата и предѣлитѣ на челоуцеската воля всекога е занимавалъ умоветъ на людитѣ, но и до днесъ той е не е рѣшенъ съ всичката нужна пълнота. Многообразнитѣ отговори на него може да приведемъ къмъ двѣ главни категории.

По мнѣнието на единитѣ, всеко въ свѣта се върши по предначертанъ по испреди планъ, по който людитѣ трѣба да вървятъ неуклонно. Тоя планъ е начертанъ, по тѣхното представяние, не само въ общо, но и въ най-малкитѣ частности, тъй щото отъ начало до края на свѣта едни люди сж предначертани за едно, а други за друго. Това учение, извѣстно подъ названието фатализъмъ предопредѣление, съществувало е съ особена сила у старо врѣме, съществува и днесъ у источнитѣ народи, особено у мохамеданитѣ; въ течение на срѣднитѣ вѣкове то е проникнало и въ западна Европа, и обработено въ особенъ религиозенъ духъ отъ Св. Августина, получило е било доволно значително распространение между тогавашнитѣ католически богослови; по сетнѣ, то отново се е възродило въ ученията на Боссеюета и Фенелона, но вече въ ослабенъ видъ.

По чудно съпадание, къмъ тая категория трѣба да се отнесжтъ и представянията за челоуцеската воля на най новитѣ материалисти (Молетота, Бюхнера, Фохта, Котта, Вирхова и др.) Сжко като богословитѣ, и тѣ отхвърлятъ свободата на челоука, ако и да излазятъ отъ основи, съвършено отлични отъ богословскитѣ. (Твърдѣ вѣрно обяснява Вагнеръ свързката между мнѣнието на материалиститѣ на челоуцеската воля и успѣхитѣ на естествениитѣ науки: „Всѣка нова стѣпанъ въ естествениитѣ науки, казва той, е показвала по яс-

но относително подчиненото мѣсто на човѣка въ свѣто-зданието и по общето господарство на твърдитъ закони въ свѣта и неговитѣ отдѣлни явления. Най забѣжителнитѣ, неправилнитѣ и рѣдкитѣ небесни явления, явленията на опашатитѣ звѣзди, на сѣверното сияние, джигитѣ, и др. т. въ които човѣчески родъ виждаше заплашвания или примиряване съ себе си божеството или игра на случая, науката е привела къмъ твърди, неизменни закони. Също и предполагащата се самостоятелност на човѣка, средъ всичката природа, сръщала е все повече фактове, които сѣ поклащали неподвижнитѣ граници между природата и човѣка и сѣ доказвали всеобщността на законоподчинеността.) Материалиститѣ говорятъ, че „законитѣ на природата се отнасятъ не само къмъ нашата земя, но и къмъ всички свѣтъ, че свѣта е безкрайно цѣло, състоице само отъ материя (вещество), че духа и природата, сѣ едно и същето; това което ний наричаме духъ, мисль, състои отъ естествени сили, само съединени по особенъ начинъ.“ „Човѣкъ е създаване на природата по своето тѣлесно и душевно същество; поради това, всичко што искаме, осѣщаме, мислимъ е подчинено на неизбѣжни природни закони, както и всѣко съществуеще нѣщо; свободата на волята на човѣка състои само въ това, че човѣкъ създава своята воля и причинитѣ, които я опредѣляватъ. Не само въ общето направление, но и въ всѣко отдѣлено дѣйствие, човѣкъ се подчинява на всичката сума на външнитѣ и вътрѣшнитѣ неизбѣжности. Въ правовѣдението това мнѣние е намѣрило най-много послѣдователенъ и даровитъ тълковачъ въ Л. Канпа. За него „човѣкъ е същество не самостоятелно, лишено отъ воля; той е носителъ на нервната система, която се възбужда, също като соловата арфа, съ различни стремления, и докарва втѣпявания, представяние, мисли, осѣщания, страсти (affecte) и дѣйствия, които ставатъ тѣй механически, както и всѣко послѣдствие отъ своята причина.“ „Всичко е процесъ на природата, продължава той, духа е произвѣдение на природата, а неговата дѣятелностъ е самостоятелностъ също на природата.“

Послѣдователитѣ на материалното учение, като не се задоволяватъ съ даннитѣ на естествовѣдението, основаватъ се и на статистиката, която наистина успѣ да докаже въ послѣдне време, че свѣта на нравственитѣ и юридическия явления се подчиняватъ все на такива закони, както и физическия свѣтъ, и че дѣйствията на людитѣ, взети въ тѣхната съвкупностъ, се явяватъ като неизбѣжно слѣдствие на постоянно дѣйствуещи причини.

Противоположностъ на възрѣнието, отхвърляще самостоятелността и произволността на волята, съставятъ онѣзи, които казватъ, че волята на човѣка не се свързва съ никакво ограничение, освѣнъ съ разумността си, че тя сама произвежда своя свѣтъ, властвува въ него неограничено. всѣкога може да се откаже отъ едно рѣшение и да се спре на друго. Това възрѣние е имало защитници въ всичкитѣ времена; но философията на Канта, Фихте и французскитѣ философи отъ 18 в.; и не може да се каже, че то нѣма представители и въ сегашното време, особенно между французскитѣ пиетисти. (Тенз казва: „човѣкъ е свободенъ, той е първата причина на дѣйствиата си, т. е. той независи отъ собствени страсти и отъ волята на друго.“ А Алу: „въ мене има единъ принципъ, който не се опредѣлява съ нищо, но опредѣлява самъ себе си и дѣйствува свободно; той е владетелъ. Когато не може да грабне никой; въ него има ограничена власть, а той е воля безгранична.“)

Главното доказателство въ полза на неограничеността на нашата воля намиратъ въ самосъзнанието, вътрѣшното убѣждение и въ видимата възможностъ у повечето *отдѣлни случаи* да се постигне по свое усмотрѣние.

Не може да се спрежъ нито на едно отъ показанитѣ възрѣния; представянията на материалиститѣ за духовната страна на човѣка и за нейнитѣ проявения — мисльта и волята, срадаатъ съ отечествие на положителни доказателства и съставятъ все такава догма, както и учението за свободата на волята на спиритуалиститѣ. Основающецъ се на нѣколко незначителни явления, открити при погледването отправленията на мозъка и на нервната система, материалиститѣ правятъ рѣшителни заключения за материалността на душата, за външната свързка между мозъка и душевнитѣ актове; за реалното, постѣпенното и осѣтливото прекождане и преобразуване на външнитѣ явления и впечатлѣния въ чувства на представяние и понятие. Но по отзивитѣ на безпристрастнитѣ специалисти на учението за мозъка и нервната система, принадлежатъ къмъ най-малко разработенитѣ части на естествознанието и сѣ твърдѣ далече отъ пълнотата на даннитѣ, неизбѣжна за основателността на общитѣ заключения. Доказателствата, привождани отъ материалиститѣ въз общественитѣ животъ, зависимостта на дѣятелността на човѣка отъ отгледанието, учението, обществената сръда

и др. т. тѣй също сѣ слаби и нерѣдко убѣждаватъ въ съвършено противоположното.

Колкото се отнася до статистическитѣ данни, тѣ показватъ само на безспорното съществуване въ човѣческитѣ дѣйствия на законоподчинеността, или пнакъ — твърдото отнашение между причинитѣ и послѣдствията. Извѣстното постоянство и равенство въ човѣческитѣ явления статистиката открива само тогава, когато пригледва явленията отъ единъ родъ въ голѣмъ купъ; колкото е по тѣсенъ пригледванитѣ кръгъ, толкова повече разностъ въ числата. По тая причина законоподчинеността въ общитѣ вървежъ на човѣчеството, още не е законоподчиненостъ въ всѣкий отдѣленъ случай; самитѣ статистики съзнаватъ ясно това положение на въпроса, и не само не отхвърлятъ човѣческата свобода, но стараятъ се да опредѣлятъ отнасянето между нея и свѣтовата неизбѣжностъ, ако и, за жалостъ съ малка сполука. „Резултатитѣ на статистиката, казва Фаррѣ, водятъ не къмъ слѣпъ фатализъмъ, но къмъ узнанието причинитѣ, които докарватъ уголѣмяването или намаляването на нравственото или на физическото зло. Тѣ ни научаватъ да струваме добрини и да се вардимъ отъ злини. При еднакъвъ начинъ сгради, числото на къщата, които изгарятъ отъ пожаръ, въ течение на значителни периоди време, ще си остане все същето; но пожаритѣ се намаляватъ, когато се замѣнява дървото съ камѣкъ или тухли, и се правятъ брандмаури. При еднакви условия сръднитя продължителностъ на живото ще бѣде 49 год., на пр. въ здравитѣ окрѣжии на Англия, а при други — по малко. Ако си останжтъ същитѣ условия, и живота на идущитѣ поколения ще показва еднакъво число години; тѣй също както и при еднакъво количество вѣтърь вѣянитѣ ще се разбиватъ въ равно число на морскитѣ брѣгове. Тѣй като въ рѣцѣтъ на людитѣ има възможностъ да се измѣняватъ условията на живота, то тѣ обладаватъ съ власть да измѣняватъ вървежа на човѣческитѣ дѣйствия, въ границитѣ, опредѣлявани отъ статистиката.“ По доброто опредѣление, което принадлежи на Кетле, е само предположение, ако и да е по близко до истината. (Кетле пише: „Трѣба ли да отричаме безусловно човѣческата свобода на волята при такава правилностъ на явления? Не мисли; само ми се чини, че свободата на волята въ своитѣ дѣйствия е заключена въ твърдѣ тѣсни граници и играе въ общественитѣ явления ролята на *случайна причина*. При разгледване еднородни общественни явления, взети не отдѣлно, но въ тѣхната съвкупностъ, *случайна* на случайнитѣ причини се неутрализува и тѣй взаимно се уравновѣсява, што на наблюдението се показватъ само постоянни причини, въ силата на които обществото съществува и се пази. Възможността на заключението въ нравствената статистика зависи отъ това, гдѣто свободната човѣческа воля исчезва и остава безъ видно дѣйствие, когато наблюдението се распростира на повече личности; само тогава може да се отличаватъ причинитѣ, които се измѣняватъ отъ постоянни, управляющи обществото; и като знаемъ тѣзи причини може да мислимъ за тѣхното измѣнение, за достигване полезни резултати.“) Вагнеръ, който издирва въ послѣдне време отнасянитя на човѣческата воля къмъ неизбѣжността, направо се съзнава, че статистическитѣ работи не сѣ му разяснили тоя въпросъ, и даже не го убѣрили, че той когато и да бѣде ще се разясни удовлетворително. Вагнеръ казва: постоянната правилностъ, законообразността въ произволнитѣ човѣчески дѣйствия, откривани отъ нравствената статистика, проистича не изъ закона, който би вървялъ преди тѣзи дѣйствия, но е резултатъ на постоянни причини, ако и подхвърдени на измѣнения. Нравствената статистика отрича само волята, която не се рѣководи отъ каквито и да било побуждания; но тя не рѣшава въпроса, може ли човѣческата воля, управлявана отъ разума, да стои винаги противъ съблазнитѣ къмъ престѣпни работи.“

Колкото пъкъ се отнася до възрѣнието на идеалиститѣ, което признава произволността и неограничеността на човѣческата воля, то съ него тѣй също не може да се съгласимъ: прието въ всичката си безусловностъ, то би противорѣчило на закона на причинността, по който всѣко явление е неизбѣжно вслѣдствие на извѣсни причини, на съществуващото безспорната свързка на човѣка съ природата и съ извѣтната зависимость отъ нея, най сетиъ на понятието за свѣтовитѣ рѣдъ, за историческото развитие, които сѣ невъзможни при случайнитѣ рѣшения на човѣческата воля.

Изложеното положение на въпроса за свободата на волята привожда къмъ заключение, че при сегашнитѣ свѣдѣния за природата на човѣка и окрѣжающитѣ ни свѣтъ, него не може да разрѣшимъ съ достатъчна твърдостъ и пълнота, и неизбѣжно, е да се ограничимъ само съ онѣзи данни, които не подлѣжатъ на съмнѣние. Въ тоя послѣденъ смисль може да се приеме, че на модитѣ принадлежи способността да съзнаватъ своитѣ постѣпки, причинитѣ, що сѣ ги предвиджали, и отчасти възможността да дѣйствуватъ върху тѣзи причини и да измѣняватъ по тоя начинъ послѣдствията; послѣ на

людитѣ принадлежи способността да съзнаватъ, по стѣпеня на силитѣ си и на развитието си, доброто и зло, правото и не правото, и ако не винаги да надвиратъ лошитѣ и вредителнитѣ внушения и желания, то поне да имъ показватъ извѣстно съпротивление.

Показанитѣ кръгъ на способноститѣ и силитѣ, които, разбира се, не е достатъченъ за понятието върху нравствената свобода, въ повечето случаи е достатъченъ за правото. Въ всичкитѣ области на правото, освѣнъ по углавната частъ, бива въпросъ или за простото различие и съзнание отнасянията, или за имота и неговото обръщание, т. е. за количества, които сами по себе си не се различаватъ. Тукъ показанитѣ способности на човѣка даватъ пълно право да се признаватъ людитѣ юридически свободни и слѣдователно отговорни дѣйци. Въ углавното право понятието за юридическата свобода не е достатъчно; неизбѣжно е да се обясни вътрѣшното настроѣние на престѣпника. Тукъ има да се вземе въ внимание таткото положение на въпроса за човѣческата свобода въобще, а тѣй също и онова обстоятелство, че съществува нерѣдко пряма и видна свързка между личнитѣ настроѣния, общественитѣ влияния и извършеното престѣпление, и да се отдѣля престѣплението отъ лицето на престѣпника. Първо, като положително зло, трѣба да се отстранява съ всичкитѣ мѣрки за предвардване и пресичание. Къмъ послѣдното неизбѣжно е да се отнасяме съ всѣко предазвание и снхождение, каквото може да се съгласи съ рѣда и спокойствието на обществото, и да се наказва престѣпника не толкова за извършеното отъ него зло, колкото за отсѣствието у него съпротивяние на него.

Сегашната наука и въ извѣстенъ стѣпень практиката на углавното право стоятъ именно на тоя пѣтъ. Тѣ изискватъ предирване въ всѣкий даденъ случай душевното настроѣние на престѣпника и обстоятелствата, посредъ които той се образувалъ и дѣйствувалъ; стараятъ се да отнематъ у наказанието характера на отмѣтиванието и да го обръжтъ въ сръдство за поправяние.

Варна, 1882.

Кр. Из. Мурский

ДОПИСКИ.

София 9 Октомврий 1882 г.

Извѣстно е че отъ самото начало на освобождението ни, се устроиха съдилищата у насъ, въ България, както и въ другитѣ господарствени учреждения; нѣ ни едно отъ учрежденията не видѣ и не претърпѣ толкова измѣнения, премѣщения, уволнения и назначения на длѣжности лица, както Министерството на Правосѣдието, което става и по настоящему, вслѣдствие партизанството. Нѣма съмнѣние че за попълнение у насъ съдилищата въ всичкитѣ имъ съдебни инстанции, съ лица юристи се оказва недостатъкъ; нѣ и колкото и да се намиратъ, въ допълнение съдилищата, при тѣхъ се опредѣляватъ лица съвършено полуграмотни, безъ да се взема въ внимание, че дѣла неразгледани въ повечето съдилища има отъ три и повече години, защото членовитѣ въ тѣхъ малко разбиратъ отъ съдебни дѣла. Министерството на Правосѣдието трѣбваше да опредѣлява по съдебната частъ лица поне съ среднѣе учебно образование, въ които, разумѣва се не би се оказалъ недостатъкъ. Прочее, това върви съвършено противоположно; образованитѣ и честнитѣ съдии се отчисляватъ, особенно рускитѣ воспитанници и намѣстата имъ се назначаватъ неспособни.

А за отчислението на лица по съдебното вѣдомство, Министерството на Правосѣдието всегда практикува 105 ст. отъ закона за съдоустройство.

Читателитѣ ясно виждатъ, че источника на всичкитѣ не съобразни съ закона, происхождящи въ съдилищата, вопиющи злини, които се отражаватъ на населението въобще, при разгледание дѣлата му — се заключаватъ въ самото партизанство за постигване на извѣстна цѣль.

китъ си подвѣдомствени длъжностни лица — членове, създатели, мироци съдии, нотариуси и пристави.

София, 5 Октомврий 1882 год.

Министъръ: Д. Грековъ.

Главенъ секретаръ: П. В. Горбановъ.

Началникъ на отдѣленето: П. П. Карантемовъ.

РАЗНИ

На 15-й того, часътъ по 10 въ Русенския окр. съдъ, ще се разглежда едно твърдѣ важно углавно дѣло. Желаящитъ да го чуятъ, нека присъствуватъ въ заседанието.

Господжа Радва и господжца Педѣлка Цанкови замана миналата сѣбота за Враца, гдѣто ще се поидятъ съ стариятъ отецъ на народа г. Цанкова преди да заминатъ за Англия, гдѣто дъщеря му г-ца Педѣлка смѣта да допълни образованието си. Много приятели ги испроводиха отъ тука съ най преданни поздравления за г-на Цанкова. Тука съобщаваме една дописка отъ Орхане, която разказва за посрещанieto имъ тамъ.

„Г-жа и Г-ца Цанкови се посрѣцнаха вчера отъ нѣколко граждани и гражданки 1 часъ въвъ отъ градътъ. Двѣтъ часъ 9 заранта прехеа визита и отъ други нѣкой граждани, мѣжду които и гражданки. На околийскій началникъ, бивши Орхан. окр. управ., Сухийдолскій и сѣдебний създателъ при Софийскій окр. съдъ Кантимировъ, не добро впечатѣние произведе това посрѣщанье и любезно приеманье на семейството Цанково. На първиятъ му се щѣло да арестува нѣкои отъ посрѣщачитъ; той изрѣка въ нѣкои думи противъ гоститъ, свойствени на такива, които сѣ отъ неговата черга, а послѣдний щѣлъ да ги кара вжтрѣ въ Черната джамия; тѣ незнаятъ че хората отъ признателностъ и високопочитание къмъ доблестний старецъ, ще посрѣщатъ и испрачатъ както трѣбва не само семейството му, което наедно съ него е сподѣляло, сподѣля и ще сподѣля мжкитъ му за народното добро, но даже и нѣговиятъ слуга, който му е полялъ вода единъ поне пѣтъ.

Напестена, такива хорца сѣ за съжеление. — Да приложатъ тука нѣколко думи и за г. Груева нашиятъ бивши ок. нач. а сега Вратчанскій, той се махна отъ градътъ ни, въ безъ да плати, гдѣто е пилъ. Хората си искаха паритъ даже и въ Министерствата: на Правосѣдието и Вътрѣшнитъ дѣла телеграфираха, въ той си я искара башибозушки. Г. Т. Х. Станчевъ лани го наричаше мѣжду друго и всемогущъ, нѣщо което той си го присвои не на шега, на тръгванieto си той каза че не слѣдъ много време щѣли да се отчислятъ по негово исканье останелитъ чиновници, защото го е било ядъ на тѣхъ. И още; той билъ направилъ щото Орхане да не бѣде вече окр. градъ и че той ще премѣти околу. управление въ близкото село Врачешъ и то скоро скоро, защото Орханитъ не оцѣнявали благитъ му намѣрения. Посмали малко! (Свѣтлина).

Изъ Ловечъ ни пишжтъ, че въ канцеларията на околийскій началникъ, твърдѣ на акангия била отиуената работата. Въ опредѣленитъ часове за работа, не са намиралъ нито единъ чиновникъ. Единъ играялъ въ казенето на Хр. Драсова на билиартъ, другия въ дома си, а часътъ 4 1/2! — Желателно е нашитъ чиновници да бѣдѣтъ по акоратни въ изпълнението на длъжността си.

Научаваме са, че на 9-й того въ Образцовия чифликъ, прѣзъ ноцта, вълцитъ раскъсали 22 овце, за което управителя на реченния чифликъ, извѣстилъ въ своето министерство за събитieto, отъ гдѣто послѣдвалъ отговоръ, че щѣла да дойде комисия, която, да разглежда раскъсанитъ овце № 1061. подписъ

Храновъ

Ако би тая комисия да се испрати изъ София, предположимъ двѣ лица, за идване и отиванье, трѣбва да имъ са заплати прогонни и за подвозъ, най-малко 300 лева, а раскъсанитъ овце струватъ 220 лева (ако бѣхъ живи, разбира са.)

Мнозина похваляватъ Русенския Окр. Управителъ, за неговитъ рѣшителни постѣпки, когато е въпроса за общи и правителствени дѣла. Расказватъ че прѣди нѣколко дни, Г. Аневъ подадѣ единъ рапортъ въ Министерството на Вътрѣшнитъ дѣла за постѣпкитъ за Русенския воински началникъ Г-на Каменски, отъ гдѣто се испратилъ особенъ чиновникъ, който да

Редакторъ издатель Т. Х. Станчевъ

испита по-отблизо работата. Г-нъ Аневъ доста много постоянствувалъ, върху своитѣ истински и справѣдливи доношения. Върху това остава да поговоримъ по-наобширно.

На 10-й того Н. пр. Г-нъ Министеръ Соболевъ, трѣгна отъ Руссе за София по сухо прѣзъ Търново.

Говори са че Н. Височество Князътъ, ще замине изъ Руссе за София на 20-й того.

Извѣстието, за освобождението на Г. Д. Цанкова да отиде до Виена, се потвърдява отъ много мѣста. Дѣйствително съ този народенъ дѣятелъ, испрѣбване да се постѣпки по този начинъ. Ние знаемъ, че той бѣше немилостиво наклеветенъ и неговитъ клеветници нека бѣдѣтъ увѣрени, че рано или късно тѣ сами ще приобѣгнатъ при него, да му искатъ съдѣйствието и помощта. Клеветата си остава клевета, но доброто имъ трудно се спечелва въ единъ народъ.

Султана поискалъ отъ английското правителство, да му опредѣли точно врѣмето, кога ще излѣзатъ англичанитъ изъ Египетъ. Отговорило му се, че не може още точно да се опредѣли врѣмето.

Египетското министерство отправило една нота на сиръ Малета, въ която искало примѣрното наказание на бунтовницитъ въ интереса да се одържи реда, безъ отлагание процеситъ противъ тѣхъ.

Въ Франция близо до Пуатье се извършило едно твърдѣ интересно раскопанье. Откопали щѣлъ градъ отъ римската окоха. Въ него се намиралъ единъ храмъ отъ седемдесетъ метра широкъ, сто и четринадесетъ дълъгъ; една най добръ устроена баня, съ венчикитъ си приспособления; единъ театръ съ огромна сцена; освѣтъ това, щѣли улици, къщи, гостинници; раскопаньето не е свършено още. Това е една малка Помпея въ центрътъ на Франция. Скулпуритъ сѣ отъ най хубавия стилъ, мислятъ че сѣ отъ втория вѣкъ. Освѣтъ това намѣрили голѣмо количество предмети отъ жѣлзо, бронзъ, глина и др. Всичко това е чудесно, Г-нъ Лишъ, инспектора на историческитъ паметници въ Франция, е който направилъ това важно откритие.

Въ Пловдивъ се съставилъ единъ комитетъ подъ предсѣдателството на митрополита, да сбира пожертвувания за построяване въ София на храмътъ Александра Невскаго, въ память на Царя Освободителя. Въ главнитъ общини на Румелия, комитетътъ е учредилъ особни настоятелства за събиране пожертвувания.

ОБЯВЛЕНИЕ.

№ 876

Еленското Градско Общинско Управление извѣстшава за всеобщо знание, че съ журналното си постановление отъ 5-й Октомврий 1882 год. подъ № 160, опредѣли: 1) Да става седмиченъ пазаръ въ града Елена въ Петъкъ и Сѣбота всѣна седмица и 2) зборовѣтъ, които ставахъ всѣка година на 27 и 28 Октомврий (Димитровденъ); 7 и 8 Януарий (Ивановъденъ) и 1 и 2 Май (Еремия) да са закрийтъ за винаги.

Г. Елена 6-й Октомврий 1882 год.

Кметъ Савва П. Фарашевъ

Секретаръ П. Драгановъ

НОВИ КНИГИ

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ:

СИЛАТА

НА

ПРАВОСЛАВНАТА НИ ВѢРА

И

ЛУКАВИТЪ ПОСТѢПКИ

НА ПРОТЕСТАНТИТЪ

противъ нашиятъ народъ

отъ

Х. М. Гребенаровъ.

УРОЦИ

ПО

ЕСТЕСТВОВѢДЕНИЕ

ЗА

Употрѣбление въ IV отдѣление въ първоначалнитѣ ни народни училища.

Събралъ

Отъ разни по тази часть учебници

М. Б. Сеизовъ

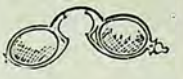
(съ 25 картинки).

(второ издание)

Издава Книгопродавницата на Н. Тодоровъ въ Търново.

Цѣна 70 стот.

ИЗВѢСТИЕ.

Имамъ честъта да извѣстѣ на почитаемата публика, че снабдихъ търговията си съ нови стоки:

Разни очила, барометри, термометри, бинокли, компаси, микроскопи, стереоскопи, подометри разни метра, и др.

Приемамъ съкакъвъ видъ поправка бързо и точно.

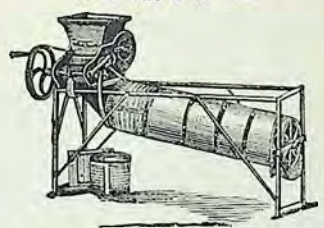
Поржкитъ за очила трѣбва да ставатъ, съ опрѣдѣленie на годиניתъ.

съ Почитание

Морицъ Голдфелдъ

Русчукъ, Княжеска улица Н-о 63.

ТРИОРЪ

Машина за причистване жито отъ прѣстъ, ржжъ кжклица и др. нечистотии, тая машина е направена щѣла отъ металъ. Намира се за продавъ въ разни величини при Г. Алекс. Венслеръ въ Руссе улица Княжеска. — Щѣни умѣрени. — При сжцаго се намиратъ и други земедѣлчески машини, преса за смазване и испѣждане гроздие, както и френски камани за воденици и др. потребни за една мелница.

НОВИ ГОЛѢМИ

ПОДВИЖНИ БУКВИ.

ЗА

ЗВУЧНАТА МЕТОДА

прилепени на твърди корици, отъ гласнитъ по 4 отъ съгласнитъ и цифритъ по три.

Цѣна 2 лева съ испращанието имъ.

Намиратъ се за продавъ въ редакцията на в. „Славянинъ“ Русчукъ.

Стойността се приема и въ пощенски марки.

Умоляваме Г-да абонатитъ си, които не сѣ си заплатили вѣстника, да побързатъ да си го заплатжтъ, защото пуждитъ сѣ голѣми.

Редакцията.